

Avalent>Kohtuasja algatamine>Kus ja kuidas?>Intressimäärad

Intressimäärad

Bulgaaria

1 Kas liikmesriigis on seadusjärgne intress ette nähtud? Kui on, siis kuidas on seadusjärgne intress selles liikmesriigis määratletud?

Seadusjärgne viivis on Bulgaaria Vabariigi õiguses ette nähtud, kuid seda mõistet ei ole praegu õigusaktides määratletud.

Õigusteooria kohaselt on „seadusjärgne viivis“ viivis, milles ei ole kokku lepitud (sel juhul oleks tegemist leppetrahviga), vaid mis on sätestatud seaduses. Seadusjärgset viivist (viivitusintress) tuleb tasuda rahalise kohustuse täitmisega viivitamise eest. Võla tagasimaksmisega viivitamise korral on võlausaldajal alati õigus saada kohustuse sissenõutavaks muutumise kuupäevast alates hüvitist vastavalt seadusjärgsele viivisemäärale (vt kohustuste ja lepingute seaduse (*zakon za zadalzhniata i dogovorite*) artikli 86 lõige 1). Bulgaaria kõrgeima kassatsioonikohtu ühtse kohtupraktika kohaselt tähendab rahalise võla tagasimaksmisega viivimine hilinenud maksmist ning annab võlausaldajale õiguse nõuda kohustuste ja lepingute seaduse artikli 86 lõikes 1 sätestatud üldpõhimõtte kohaselt sissenõutavaks muutumise kuupäevast alates hüvitist vastavalt seadusjärgsele viivisemäärale. Tähtajalise kohustuse korral on võlgnik makseviivituses pärast makseperioodi möödumist ning kui kohustuse täitmise päev ei ole kindlaks määratud, siis on võlgnik makseviivituses, kui võlausaldaja teda kohustuste ja lepingute seaduse artikli 84 lõike 2 kohaselt teavitab. Seadusjärgse viivise maksmise nõue tekib mitmete asjaolude korral, mille hulka kuuluvad järgmised elemendid: võlgu ollakse põhisumma, mille tasumise tähtpäev on saanud, kuid kohustus maksta on täitmata, nõue põhineb sellise kahju hüvitamisel, mille kohustuse täitmata jätmine objektiivselt ja loogiliselt põhjustab. Viivisenõue on kõrvalnõue, kuid teatavas ulatuses põhinõudest iseseisev nõue, ja peamine element, mis annab võlausaldajale õiguse selline nõue esitada, on nõude täitmata jätmine, st võlgnetav põhisumma on tähtpäevaks tasumata.

2 Kui on, siis kui suur on selle intressi summa/määr ja milline on selle õiguslik alus? Kui on ette nähtud erinevad seadusjärgse intressi määrad, siis millistel asjaoludel ja tingimustel?

Kohustuste ja lepingute seaduse artikli 86 lõike 1 kohaselt peab võlgnik rahalise kohustuse täitmisega viivitamise korral tasuma alates kohustuse sissenõutavaks muutumise kuupäevast hüvitist vastavalt seadusjärgsele viivisemäärale. Seadusjärgse viivisemäära kehtestab ministrite nõukogu. Kohustuste ja lepingute seaduse artikli 86 lõike 2 alusel ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiivi 2011/7/EL (hilinenud maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul (ELT L 48, 23.2.2011, lk 1)) ülevõtmiseks siseriikliku õigusesse võttis ministrite nõukogu 29. mail 2012 vastu dekreedid nr 100 (mis jõustus 1. juulil 2012, tunnistatud kehtetuks) leevides ja välisvaluutas võlgnevuste seadusjärgse viivisemäära kehtestamise kohta ning 18. detsembril 2014 dekreedid nr 426 (mis jõustus 1. jaanuaril 2015) võlgnevuste seadusjärgse viivisemäära kehtestamise kohta. Dekreediga nr 426 on määratud kindlaks seadusjärgne viivisemäär, mis on Bulgaaria keskpanga baasintressimäär ajavahemikul, mis algab maksetähtpäevale järgneval päeval, pluss 10 protsendipunkti. Hilinenud maksete seadusjärgse viivise aastamäär on jooksva aasta 1. jaanuarist või 1. juulist kohaldatav Bulgaaria keskpanga baasintressimäär, millele lisandub 10 protsendipunkti. Hilinenud maksete seadusjärgse viivise päevamäär on 1/360 aastamäärast. Jooksva aasta 1. jaanuarist kehtivat viivisemäära kohaldatakse esimesel poolaastal ja 1. juulist kehtivat viivisemäära teisel poolaastal.

3 Kas vajaduse korral on võimalik saada täiendavat teavet seadusjärgse intressi arvestamise kohta?

Bulgaaria keskpank arvutab asjaomase perioodi baasintressimäära juhatuse kehtestatud meetodi kohaselt ja avaldab selle riigi ametlikus väljaandes. Baasintressimäär ja selle muudatused avaldatakse Bulgaaria keskpanga veebisaidil: <http://www.bnb.bg/>. Sellel veebisaidil on esitatud ka baasintressimäära kehtestamise meetod.

Kohustuste ja lepingute seaduse artikli 10 lõikes 3 on sätestatud, et Bulgaaria keskpanga eeskirjade kohaselt tuleb tähtajaks tasumata viivistelt tasuda viivist (liitviivis). Neid eeskirju ei ole siiski veel avaldatud.

Äriseaduse (*Targovski zakon*) artikli 294 lõike 2 kohaselt võib olla juhul, kui on toimunud äritehing, nõutav viiviselt viivise tasumine, kui pooled on sõnaselgelt nii kokku leppinud.

Kui kaubandusvaidluse käigus esitatakse seadusjärgse viivise maksmise nõue, tuleb hagiavaldusele lisada avaldus, mis sisaldab nõutava viivisesumma kindlaksmääramiseks vajalikke arvutusi. See avaldus, mis on ette nähtud tsiviilmenetluse seadustiku (*Grazhdanski protsesualen kodeks*) artikliga 366, on hagiavalduse nõuetekohasuse tingimus ja kui seda ei esitata, tehakse hagejale korraldus esitada avaldus ühe nädala jooksul pärast seda, kui ta saab teatise hagiavalduse mittevastavuse kohta nõuetele. Kui neid ettekirjutusi ei järgita, on kohtul alus hagiavaldus seadusjärgse viivise maksmise nõuet käsitlevas osas tagasi lükata.

4 Kas eespool nimetatud õigusliku alusega on võimalik veebis tasuta tutvuda?

Teave baasimäära ja selle muudatuste kohta on inglise ja bulgaaria keeles kättesaadav Bulgaaria keskpanga järgmisel veebisaidil: <http://www.bnb.bg/>.

Kohustuste ja lepingute seadus, äriseadus ja muud eespool nimetatud õigusaktid on bulgaaria keeles kättesaadavad järgmisel veebisaidil: <https://lex.bg>.

Kohustuste ja lepingute seadus, äriseadus ja ministrite nõukogu 18. detsembril 2014. aasta dekreet nr 426 hilinenud maksete seadusjärgse viivisemäära kehtestamise kohta on bulgaaria keeles kättesaadavad järgmisel veebisaidil: <https://www.tita.bg/>.

Seadusjärgse viivise summa saab arvutada tasuta, kui sisestada veebikalkulaatorisse tähtpäevaks tasumata põhisumma ja ajavahemik, mis algab maksetähtpäevale järgneval päeval: https://www.calculator.bg/1/lihvi_zadaljenia.html või <http://balans.bg>.

Viimati uuendatud: 16/10/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.